

## POSTANOWIENIE

20 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

na posiedzeniu niejawnym 20 września 2024 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa J.C.

przeciwko O. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.  
o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 13 września 2022 r., I AGa 302/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz J.C. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 13 września 2022 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację pozwanej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 30 czerwca 2021 r. w sprawie z powództwa J.C. o zapłatę oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana, wskazując na naruszenie art. 6 k.c.; art. 750 w zw. z art. 735 § 1 k.c.; art. 744 k.c.; art. 746 § 1 k.c.; art. 744 k.c. w zw. z § 1 pkt 3 łączącej strony umowy o świadczenie usług z 2 października 2018 r.; art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

3. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na występowanie w sprawie przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Podawała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na rażące naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 746 § 1 k.c. przez błędne przyjęcie, że pozwana nie wypowiedziała skutecznie umowy, co uzasadniało przyznanie powódce wynagrodzenia, pomimo że umowa wygasła 14 listopada 2018 r.; art. 750 w zw. z art. 735 § 1 k.c. przez przyjęcie, że powódce należy się wynagrodzenie, podczas gdy umowa nie została wykonana; art. 744 k.c. w zw. z § 1 pkt 3 łączącej strony umowy o świadczenie usług przez przyjęcie, że powódce należy się wynagrodzenie, choć z okoliczności faktycznych sprawy wynika, iż zlecenie nie zostało wykonane w trakcie trwania umowy, nie doszło do podpisania przez pozwanego umów kredytowych ani nawet do pozytywnego rozpatrzenia wniosku; art. 6 k.c. przez błędne ustalenie, że powódka wykazała przyznanie stronie pozwanej kredytów, podczas gdy z dokumentów znajdujących się w materiale dowodowym wynika, że pozwana zawarła umowy kredytowe bez udziału powódki; art. 7 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych przez zasądzenie na rzecz powódki odsetek, podczas gdy faktura nie powinna być wystawiona przez powódkę, ponieważ umowa między stronami została rozwiązana, a zlecenie nie zostało wykonane.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony

wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymagania z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie SN z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

5. Odnosząc się do powołanej przez skarżącą oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, wskazać trzeba, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest

pogląd, iż uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania, wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

Skarżąca nie przedstawiła przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Uszło uwagi skarżącej, że zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez Sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Zawarty w art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tymczasem argumentacja wskazana przez skarżącą dla wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego – stanowiące *notabene* powtórzenie argumentacji przytoczonej w ramach podania podstaw skargi – zmierza w istocie do podważenia ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny podzielił ocenę dowodów, ustalenia faktyczne i ocenę prawną przedstawione przez Sąd pierwszej instancji. Wskazał, że strony zawarły 2 października 2018 r. umowę zlecenia, której przedmiotem było uzyskanie przez powódkę finansowania dla działalności strony pozwanej. Powódka uczestniczyła w procesie pozyskania dofinansowania od momentu podpisania umowy do czasu otrzymania pozytywnej decyzji wydanej przez bank, a cały proces zakończyła przed upływem terminu na jaki umowa została zawarta. Pozwana 14 listopada 2018 r. otrzymała od banku informację o pozytywnej decyzji kredytowej, po czym tego samego dnia wypowiedziała umowę stron o współpracy w zakresie doradztwa finansowego, a następnie 23 i 29 listopada 2018 r. zawarła sześć umów kredytowych. Sąd drugiej instancji podał, że kredyty udzielone pozwanej na podstawie tak zawartych umów pozostają w oczywistym związku z wcześniejszymi działaniami powódki, a strona pozwana nie wykazała żadnych samodzielnie podjętych czynności, które miałyby doprowadzić do udzielenia jej w drodze kredytu środków finansowych. Należy więc uznać, że powódka wykonała odpłatne zlecenie, a dokonane przez pozwaną 14 listopada 2018 r. wypowiedzenie umowy łączącej strony miało na celu uniknięcie przez pozwaną zobowiązań z niej wynikających.

Skarżąca nie zgadza się z powyższą analizą i przedstawia własną ocenę ustalonego w sprawie stanu faktycznego i propozycję rozstrzygnięcia. Nie jest to jednak wystarczające dla przyjęcia, że skutecznie wykazała przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

6. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

7. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 *a contrario* k.p.c.), zaś stosownie do art. 98 § 1 i 3 w zw. z 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obciążył skarżącą kosztami postępowania kasacyjnego.

(R.N.)

[a]